

Høringsnotat - Tilleggsanalyse av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett

6. januar 2026

Sak 2109795

Høringsfrist 10. februar 2026

1 Bakgrunn

Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (Nkom) siste markedsanalyse av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett ble sendt på nasjonal høring 24. mars 2025. Denne markedsanalysen var vedlegg til Nkoms varsel om vedtak om at dette grossistmarkedet ikke lenger kvalifiserer for sektorspesifikk regulering.

I markedsanalysen fra mars 2025 fant Nkom klare tegn på at markedet i et fremoverskuende perspektiv beveget seg i retning av å være nasjonalt. Hovedgrunnen til dette var at flere sentrale aktører i det norske bredbåndsmarkedet etter høringen av tidligere versjon av markedsanalysen hadde bekreftet at de vil tilby grossisttilgang i sine fibernett på frivillig basis. Nkom anslo at dette til sammen ville gi mulighet for grossisttilgang i fibernett for om lag 2/3 av alle individuelle, fiberbaserte abonnement i privatmarkedet. I tillegg forventet Nkom at andre fiberaktører ville følge etter og tilby grossisttilgang til sine nett på frivillig basis.

På denne bakgrunn gjennomførte Nkom en tre-kriterie-test av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett med utgangspunkt i et nasjonalt marked, basert på den forventede utviklingen. Etter en bred og helhetlig vurdering kom Nkom til at det kunne være grunnlag for å konkludere med at dette grossistmarkedet tenderer mot bærekraftig konkurranse, og at kriterium 2 i tre-kriterie-testen i så fall ikke kunne sies å være oppfylt. Nkom understrekte at en eventuell slik konklusjon ville være basert på visse forutsetninger om markedsdynamikk og forventet videre utvikling de nærmeste årene.

Selv om Nkom mente markedet beveget seg i retning av å være nasjonalt, gjorde Nkom det i analysen som ble sendt på høring i mars 2025, klart at det ville være aktuelt å skille ut regionale geografiske markeder dersom konkurransesituasjonen i de aktuelle områdene utvikler seg på en måte som skiller seg fra konkurransesituasjonen i øvrige deler av landet. Det ble vist til at dette typisk ville være tilfellet dersom en regional tilbyder med god dekning og høy markedsandel i et avgrenset område ikke tilbyr, eller ikke har planer om å tilby, grossisttilgang i sitt nett.

2 Hvorfor har Nkom gjennomført en tilleggsanalyse til markedsanalysen fra mars 2025?

Telenor har bekreftet at selskapet vil videreføre sitt fiberbaserte grossisttilbud i hele landet etter at nåværende regulering er opphevet. I tillegg er åtte regionale fiberaktører (Altifiber, Eidsiva Digital, Enivest, Haugaland Kraft Fiber, Lyse Fiber, NTE Telekom, Signal og Viken Fiber) i ferd med å etablere markedsplassen Fiberhub som en felles portal for kjøp og salg av grossisttjenester.

Telenor og deltakerne i Fiberhub har dessuten skriftlig bekreftet til Nkom at de på frivillig basis vil tilby grossistsalg i sine fibernett og at dette vil skje i tråd med Nkoms prinsipper for tilgang, pris og andre

vilkår for kommersielle, ikke-regulerte tilbud om grossisttilgang til fibernett av 12. februar 2025¹. Nkom er i tett dialog med disse aktørene og påser at fremdriften i arbeidet er tilfredsstillende og i tråd med planene disse aktørene har presentert.

Samtidig er det en sentral premiss for denne tilleggshøringen at ikke alle tilbydere med tilsvarende sterke markedsposisjoner i avgrensede geografiske markeder ønsker å åpne sine fibernett på frivillig basis. Gjennom møter og dialog har Nkom i lang tid forsøkt å få disse aktørene til også å gå i retning av frivillig åpning av nett, men det har vi ikke lyktes med.

Det har derfor vært nødvendig å gjennomføre en tilleggsanalyse til markedsanalysen 24. mars 2025, som reflekterer at de fleste fiberaktørene som tidligere lå an til å bli regulert, har igangsatt prosesser for å etablere markeds plass og tilby kommersiell grossisttilgang i nettene sine så raskt som mulig, mens tre av disse aktørene ikke har planer om slik frivillig åpning av sine fibernett.

3 Oppsummering av tilleggsanalysen

Nkom legger i tilleggsanalysen til grunn samme avgrensning av produktmarkeder på sluttbruker- og grossistnivå som i markedsanalysen 24. mars 2025, dvs. at bredbåndsprodukter basert på fiber, HFC (hybrid fiber/coax-nett, også omtalt som kabel-TV-nett) og fast trådløst bredbånd (FTB) inngår i produktmarkedet, både på sluttbruker- og grossistnivå.

I tilleggsanalysen gjennomfører Nkom oppdaterte geografiske analyser i lys av utviklingen knyttet til frivillig åpning av fibernett etter den siste høringen av markedsanalysen. Nkom benytter fortsatt kommuner som geografisk enhet som danner utgangspunkt for de geografiske analysene. Metoden som benyttes er den samme som i tidligere høringer av slike geografiske analyser de siste par årene ved at kommuner med tilstrekkelig homogene konkurransesituasjoner aggregeres sammen til et sammenhengende geografisk marked. Et sentralt kriterium i aggregeringen er hvorvidt største tilbyder i en kommune har forpliktet seg til å tilby grossisttilgang til sitt fibernett i tråd med Nkoms prinsipper.

Den geografiske analysen leder frem til at markedet for standardisert bredbåndsaksess i Norge deles inn i tre regionale geografiske markeder og et tilnærmet nasjonalt geografisk marked. Disse markedene fremgår i tabellen nedenfor.

¹ <https://nkom.no/ekom-markedet/nye-analyser-av-bredbandsmarkedene/frivillig-apning-av-fibernett-pa-rimelige-og-rettferdige-vilkar>

Geografiske markeder	Kommuner som inngår i de geografiske markedene
Sørlige del av Sunnmøre	Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven, Volda, Ørsta (7)
Nordlige del av Sunnmøre	Fjord, Giske, Haram, Stranda, Sula, Vestnes, Ålesund (7)
Nordmøre	Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla, Tingvoll (6)
Tilnærmet nasjonalt marked	Alle øvrige kommuner (337)

Nkom gjennomfører deretter en tre-kriterie-test for hvert av de tre regionale geografiske markedene. Spørsmålet om markedet tenderer mot bærekraftig konkurranse (kriterium 2) er sentralt i denne vurderingen. Nkom konkluderer med at verken Sørlige del av Sunnmøre, Nordlige del av Sunnmøre eller Nordmøre tenderer mot bærekraftig konkurranse, og kriterium 2 er derfor oppfylt for disse tre markedene. Kriterium 1 (det foreligger høye og varige etableringshindre) og kriterium 3 (alminnelig konkurranserett er ikke tilstrekkelig) er også oppfylt for de tre markedene, og alle de tre markedene er dermed berettiget for sektorspesifikk forhåndsregulering.

Nkom gjør så en vurdering av om det finnes tilbydere med sterk markedsstilling i hvert av de tre geografiske markedene som ikke tenderer mot bærekraftig konkurranse. Tussa IKT, Tafjord Connect og Neas har alle svært høye og stabile markedsandeler (over 80 %) på grossistnivå innenfor de respektive markedene. Dette gir en presumpsjon for sterk markedsstilling for hver av de tre tilbyderne. For hvert av de tre markedene gjør Nkom en helhetlig vurdering som i tillegg til markedsandeler omfatter dekning og grad av parallell infrastruktur, foretakenes størrelse, vertikal og horisontal integrasjon, prisutvikling, potensiell konkurranse og forhandlingsstyrke på etterspørselssiden. På bakgrunn av disse vurderingene konkluderer Nkom med følgende:

- Tussa IKT har sterk markedsstilling i Sørlige del av Sunnmøre
- Tafjord Connect har sterk markedsstilling i Nordlige del av Sunnmøre
- Neas har sterk markedsstilling i Nordmøre

4 Hva skjer etter høringen av denne tilleggsanalysen?

Etter at høringen av denne tilleggsanalysen er gjennomført, tar Nkom sikte på å sammenstille markedsanalysen fra mars 2025 og tilleggsanalysen til én felles analyse. Den sammenstilte markedsanalysen vil danne grunnlaget for Nkoms notifikering til ESA og vedtak om sektorspesifikk regulering av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett.

Samtidig vil Nkom påpeke at dersom sentrale forutsetninger og forventninger som ligger til grunn for markedsanalysen fra mars 2025 og denne tilleggsanalysen, endrer seg i løpet av de nærmeste månedene, vil det kunne påvirke den videre prosessen frem mot vedtak om sektorspesifikk regulering av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett. Dette gjelder særlig dersom presenterte planer for etableringen av Fiberhub, og forsikringer deltakerne i Fiberhub har gitt til Nkom om slik frivillig åpning av nett, ikke etterleves, eller dersom Telenors presenterte planer og forsikringer gitt til Nkom om videreføring av et grossisttilbud i hele landet når gjeldende regulering opphører, ikke etterleves.

Eninvest, Eidsiva Digital, Haugaland Kraft Fiber, Lyse Tele, NTE Telekom og Telenor har nylig gitt Nkom vedlagte oppdaterte informasjon om rammeverk for kommende avtaler om grossisttilgang og den videre prosessen frem mot frivillig åpning av fibernett i et ikke-regulert marked.

På denne bakgrunn finner Nkom grunn til å presisere følgende:

- **Nkom forventer at deltakerne i Fiberhub åpner nettene sine for grossisttilgang i henhold til presenterte planer og forsikringer gitt til Nkom om slik frivillig åpning av nett.**

Nkoms vurderinger og konklusjoner i tilleggsanalysen forutsetter at deltakerne i Fiberhub prioriterer, og jobber aktivt for, å etablere en felles markeds plass hvor de vil tilby grossisttilgang i nettene sine så raskt som mulig og i henhold til presenterte planer. Videre forutsettes det at den frivillige åpningen av nettene skjer på vilkår som er i samsvar med Nkoms prinsipper for tilgang, pris og andre vilkår for kommersielle, ikke-regulerte tilbud om grossisttilgang til fibernett av 12. februar 2025.

Nkom legger opp til løpende dialog med den enkelte deltaker i Fiberhub i den videre prosessen frem mot lanseringen av deres tilbud om grossisttilgang via den nye markeds plassen, for å forsikre oss om at deltakerne i Fiberhub åpner nettene sine i henhold til presenterte planer.

Signal (100 % eiet av Lyse), Altifiber (90 % eiet av Lyse) og Viken Fiber (65 % eiet av Lyse) er også del av samarbeidet i Fiberhub. Lyse har kommunisert en plan som innebærer mulighet for å koble seg på med grossisttilgang til Lyses fibernett i Rogaland i andre kvartal 2026, men Lyse har foreløpig ikke gitt noen tidsangivelse for når det vil åpnes for slik tilgang i fibernettene til de tre nevnte selskapene der Lyse er eier/majoritetseier. Nkom forventer imidlertid at Lyse så snart som mulig kan gi mer informasjon om mulighet for grossisttilgang via Fiberhub også til Signal, Altifiber og Viken sine fibernett. Videre legger Nkom til grunn at rammeverket for kommende avtaler om grossisttilgang til Lyses fibernett i Rogaland i stor grad er retningsgivende for avtaler om grossisttilgang som vil tilbys av selskapene der Lyse er eier/majoritetseier.

Dersom én eller flere av deltakerne i Fiberhub viser seg å ikke prioritere arbeidet med å etablere og ta i bruk Fiberhub så raskt som mulig, eller ikke har klare og umiddelbare planer om å tilby grossisttilgang via Fiberhub når denne markeds plassen er klar til bruk, vil Nkom vurdere om det er grunnlag for å definere flere regionale geografiske markeder i tillegg til Sørlege del av Sunnmøre, Nordlige del av

Sunnmøre og Nordmøre. Nkom vil i så fall gjennomføre tre-kriterie-tester, analysere markedene og eventuelt utpeke tilbydere med sterk markedsstilling.

- **Nkom forventer at Telenor viderefører sitt grossisttilbud i henhold til presenterte planer og forsikringer gitt til Nkom om et ikke-regulert grossisttilbud i hele landet når gjeldende regulering opphører.**

Nkoms vurderinger og konklusjoner i tilleggsanalysen forutsetter at Telenor opprettholder et grossisttilbud i hele landet når gjeldende regulering opphører, og at priser og vilkår for det ikke-regulerte grossisttilbudet samsvarer med Nkoms prinsipper for tilgang, pris og andre vilkår for kommersielle, ikke-regulerte tilbud om grossisttilgang til fibernett av 12. februar 2025.

Denne forutsetningen er basert Telenors pressemelding «Telenor med åpne fibernett» av 5. november 2024² og etterfølgende dialog Nkom har hatt med Telenor om overgangen fra regulert til ikke-regulert grossisttilgang.

Nkom legger opp til tett dialog med Telenor i den videre prosessen frem til gjeldende regulering oppheves, for å forsikre oss om at overgangen fra regulert til ikke-regulert grossisttilgang til Telenors nett skjer på en måte som sikrer at eksisterende og potensielle tilgangskjøpere gis mulighet til å tilby konkurransedyktige sluttbrukertjenester også etter at reguleringen av Telenors grossisttilbud er opphevet. Dette vil også reflekteres i kommende vedtak om sektorspesifikk regulering av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett.

² <https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/18312234/telenor-med-apent-fibernet>